

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Vidéken: " 9 " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debreczen, Fő tér, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

A póttartalékosok szolgálata.

Körülbelül 35,000 póttartalékost öltöztettek katonaruhába a magyarországi ezredek kaszárnyáiban. — Ezek ama póttartalékosok, akik február hó másodikára behívták, hogy az 1903-iki ujoncozás elmaradása folytán a hadsereg létszámában beállott hiányt velük pótolják. Az országra való hatását e szolgálatra hívásnak leginkább úgy jellemzik, hogy 35,000 családot igen érzékeny veszteség ért és szidják a politikát, a politikusokat, az obstruálókat és a kormányt egyaránt.

A póttartalékosok behívását tudvalevőleg a közös hadügyminiszterium és a magyar kormány az 1888. évi XVIII. törvényekkel indokolta aképpen, hogy szükség esetén a hadilétszám hiányait a póttartalékosok behívása által pótolni lehet. Ezek a póttartalékosok eddig minden aktív szolgálat alól fel voltak mentve nyolc heti kiképzésen kívül és mindössze háromszor hívták be őket gyakorlatra. Most 35,000 póttartalékos bevonult a kaszárnyákba. De ezenkívül még a régiek közül is a kaszárnyákban maradtak a lovas-

sághoz tartozó, már három évüket kiszolgált legények s az ugyan-csak három évet szolgált azon katonák, akik az okkupált tartományokban, Boszniában és Hercegovinában vannak elhelyezve. Így vélték fenntartandónak a katonai körök a hadsereg létszámát és gondoskodtak arról, hogy az egyes fegyvernemek ember nélkül ne maradjanak.

Egyszerűen a törvényre való hivatkozással és egy rendelettel elérték, hogy a póttartalékosok bevonultak. Ha általános mozgósítás folytán történik az ily behívás, a póttartalékosok könnyebben beletörődnek a sorsukba, mint most, amikor tudják, hogy a kormány makkacssága okozta az ő siralmas helyzetüket.

Am a panaszuk most még nem igen hallatszik és pedig különösen azért nem, mert még nem tudják eléggé, hogy mi várakozik rajuk a kaszárnyákban. Tudniillik a póttartalékosok azt hiszik, hogy az ő behívásuk is csak olyan természeti, mint a tartalékosoknak januárban történt behívása. Pedig nem így van. Januárban a tartalékosok négy heti fegyvergyakorlatra voltak behíva.

Ellenben a most behívott pót-

tartalékosok rendes szolgálatot teljesítenek és határidő pontos megállapítása nélkül mindaddig bentmaradnak szolgálattételre, a míg az 1903. évre vonatkozó sorozás meg nem történik s a míg a besorozandó ujoncok annyira ki nem képeztetnek, hogy rendes szolgálatra alkalmasak legyenek.

Hasonló okból a januári behívottak egy részét is visszatartják, valamint a lovasságnál a három évet kiszolgáltakat és az okkupált tartományokban katonáskodókat szintén addig, míg a sorozások meg nem történnek és az ujoncok ki nem képeztetnek. Most a legjobb esetben, ha február végén a delegációk ülésének befejezése után megszavazzák az ujoncmegajánlási javaslatot és aztán a sorozások előmunkálatai készen lévén, távirati intézkedésekkel rendelnek el a sorozásokat, akkor is csak májusban bocsáthatják haza a most bevonult póttartalékosokat és a visszatartott legénységet. És nem is május elején, hanem május végén. Ennyi időt vesz igénybe a sorozás és az ujoncok kioktatása.

Ha pedig az obstrukció még tovább tart, hát a hány héttel, vagy hónappal tovább tolja az obstrukció a sorozás megkezdését, annyi

A karaibok.

Ki hallotta híret Amerikának? Ott laknak a milliárdosok, a leggazdagabb emberek. De azért senki se gondolja, hogy aranyeső hull e tengerentúli országban; nem ám, ott is dolgozni kell, még többet, mint nálunk.

Dolgoznak is és olyan szédítően foly a munka, hogy a ki egyszer látta New-York, Chicago s a többi nagy város életét, annak még Budapest is esendes város.

De nem volt mindig ilyen az Újvilág.

Négy száz tizenkét esztendővel ezelőtt, mikor Kolumbusz Kristóf kikötött San Salvador szigetén, nem voltak ott a yankeek (olvas: jenki), nem volt se 28 emeletes házakból épült város a partokon, se villamos kocsik, se telefon, a melyen ma holnap nemcsak hallják, hanem látják is egymást az emberek.

Pusztaság volt a partvidék, csak fű fa, s szépséges virágok tenyésztek rajta gazdagon.

Szabad nemzetség lakott a dus növényzetű vidéken: a karaibok népe. Hatalmas, erős, szálas termetű emberek voltak;

edzettek a esónakázásban, halászatban, vadászatban és a esatázásban. Izmos tagjaikat nem bugyolálták be ruhával, hanem fedetlenül hagyták. Azt hitték, hogy jobb, ha szabadon mozoghatnak és nem akadályozza mozgásukat posztóból, szövetből készült takaró. Csak éppen kötőt viseltek, szép, virágos, kurta kötényt.

Ruházat helyett azonban befestették testüket vörös és sárga festékekkel. Ejj be gyönyörű is volt az a karaiboknál: az egyiknek a jobb karja volt vörös, a bal karja sárga; a másiknak a háta kék, a melle meg zöld. Azonkívül a gazdagabbak, az elegánsabbak tetoválták testüket. Vagyis a bőrükbe fura alakokat étettek bele festékekkel. Az egyiknek karikákat, meg széles lyes girbe-gurba vonalakat; a másiknak állatalakokat; a hősnek kardot, a vadásznak szarvast, a piperkőnek virágot, a királynak meg egész hadsereget rajzoltak a bőrére. Így aztán mind a hátán hordta a vagyonát.

Volt egy jó tulajdonsága ennek a mázolásnak, az, hogy nem bosszantotta őket se légy, se szunyog, de még a darázs sem. Olyan vastag volt rajtuk a festékréteg, hogy nem ment keresztül rajta a rovarok szuro-

szívó esápjá. Hanem hibája is volt a ruhájoknak, az, hogy a festéktől bedugultak a bőr likaesai, nem tudott párologni a test s a nagy forróságban sokan megbetegedtek miatta.

A karaibok sokat horeoltak egymással. Egyik sziget lakosai megtámadták a másikét. Ilyenkor felszedelőztek, harera tüzeltek egymást s beleültek 10—15 méter hosszú ladi-kukba s áteveztek a szomszéd szigetre. A kormányos a esolnak orrán ült, szemközt evezősök és dobszó mellett harei nótát énekeltek.

A esatában igen kegyetlenek voltak, de esata után még szörnyűbbek. Az ellenség közül senkit se hagytak életben, csak azt, a kit, — iszonyúság kimondani — a kit meg akartak enni.

Mert a karaibok hirhedt kannibálok, emberevők voltak.

Ez volt a legnagyobb bűnük. Ezért üldözték őket az Amerikába bevándorló európaiak s úgy vadásztak rájuk, mint a ragadozó állatokra.

Ma már nincsenek karaibok. Régenők voltak a tulvilág esodái, most már az új lakosok is esodásak. Ők barbár tudatlanságuk, ezek nagy műveltségük miatt.

MODERN GŐZMOSODA Debreczen, Széchenyi-u 41.
Telofon. Gyűjtő kocsik.

hétrel vagy hónappal több ideig tartják bent rendes szolgálatra a póttartalékosokat.

A kormány azzal mentegődik, hogy ezekre az eshetőségekre Nyíri Sándor honvédelmi miniszter már novemberben és decemberben figyelmeztette az obstruálókat, tehát a felelősség őket terheli, mert nem mondhatják, hogy nem tudták, mi fog következni.

Azt mondják, hogy évekig fog tartani, a míg a kaszárnyákban a régi rend helyreáll s még nagy szerenese lesz, ha a nagyhatalmak békességben maradnak s nem kell majd valahova elmasiroznia ennek az armádiának a felemás legénységgel.

A most bevonult póttartalékosok családtagjai sok helyütt segílyre szorulnak s már hallatszanak is óhajások, hogy a kormánynak kötelessége volna valamiképen segítőkről gondoskodni.

Politikai hírek.

A király Szerbiáról. Mint Bécsből jelentik, a legutóbbi udvari bálon feltűnt, hogy a király Guies szerb követtel nem szorított kezet. Guies jelentést tett kormánynak arról a beszélgetésről, a melyet a király vele folytatott. A király — a jelentés szerint — Szerbia iránt érzett jóindulatának adott kifejezést; de — ugymond a monarchikus kabinetek nem mondhatnak le arról a követelésről, hogy Péter király azt a kegyetlenséget, a melylyel Szerbiában a trónváltást megejtették, meg ne torolja.

Rendelet Debrecenhez.

Védekezés a trachoma ellen.

A belügyminiszter rendeletet intézett Debrecen városához, a melylyel a trachoma elleni védekezést szabályozza. Oly súlyos, annyira életbevágó e rendelet, hogy kívánatos volna a szöveg szerinti közlése, ha hozzá helyünk volna. Kiszakítjuk belőle a tanulókra és a munkásokra vonatkozó részt.

I. Tanulók.

Mindenekelőtt az iskola azon hely, hol a trachoma ellen sikerrel lehet és kell küzdeni. Az iskolai növendékek szeméinek megvizsgálásakor talált trachomásokkal szemben a baj foka szerint kell eljárni:

Az iskolából csak azon trachomás tanulók tiltandók ki, kiknek baja bő, gennyes váladékképzéssel jár s ezek is csak addig, míg ezen állapot tart.

Azok, kiknek szeme már nem váladékos, iskolába járhatnak, de a tanító ültesse őket külön, lehetőleg az első padokba, hogy könnyebben szemmel tarthassa őket, s legyen rá gondja, hogy az egészséges gyermekkel közös iskolaszereket s különösen tornaszereket ne használjanak.

A trachomás gyermekek rendszeres gyógyításban részesüljenek, a mi náluk könnyebben kivihető s épen azért eredményesebb is, mint a felnőtteknél.

Ha a zárt intézetben a növendékek között több trachomást talál az orvos, ezek elkülönítéséről s gyógyításáról kell gondoskodni, nem pedig hazaküldeni őket, mi által esetleg a bántalom tova terjedése segítették elő.

II. Munkások.

A gyári trachomás munkások, ha bajuk bő, gennyes váladékképzéssel jár, munkában nem maradhatnak, mert ilyenkor különben is munkaképtelenek, ellenkező esetben dolgozhatnak; de különös gond fordítassék arra, hogy csak saját, lehetőleg megjelölt szerszámokkal dolgozzanak s oly munkánál ne alkalmazzassanak, melynél a szerszám, vagy egyéb tárgy kézzől-kézre jár; továbbá, ha laktanyaszertien vannak elhelyezve, külön éjjeli szállásuk legyen. Legfontosabb pedig az, hogy a többiekkel közös mosdószereket és törülközőket ne használjanak.

Családos trachomás ipari munkások, kiknek családja még nem fertőzött, figyelemztetendők arra, hogy az említett óvintézkedéseket otthon is tartsák be, családjuknak a fertőzéstől való megvédése céljából.

Egészen hasonló legyen az eljárás a műhelyek trachomásával szemben is, a kik, ha a vidék fertőzött, éber figyelemmel kísérendők, mert műhelyekbe behurcolva, a trachoma nagyon kedvező talajra talál.

Különös figyelem fordítandó a trachomával fertőzött vidékekről távozó egyes munkásokra és munkás csapatokra (mezei munkások, földmunkások).

Ezeket mindaddig, míg ipartelepek létesítése által otthon foglalkozást találhatnak, ott kell visszatartani és azon keresménytől, melyből családostul együtt egész éven át megélnék, megfosztani nem lehet.

Cselédek, ha trachomájuk nem váladékos, a gazda tudtával s a hatósági orvos állandó ellenőrzése mellett szolgálatba léphetnek, de dajka minőségben őket alkalmazni nem szabad.

Egyház és iskola.

Gulyás Lajos meghalt. Gulyás Lajos, a kisújszállási ref. egyház nagyérdemű, kitűnő lelkésze tegnap elhunyt. Halála széles körben keltett mély részvétet s Debrecen intelligensabb családjai közül is többen sujt gyászszal. A halálózás alkalmából Kiss Aron püspök tegnap igen résztvevő hangú levelet intézett Dorogi Lajos kisújszállási espereshez.

Csighy Andor meghívása. Kiss Albert segédlelkészét, Csighy Andort tegnap a hosszupályi ref. egyház küldöttsége lelkésziül hívta meg. Csighy elfogadta a meghívást és március 6-án elfoglalja új parókiáját.

A tanári körből. A debreceni kerületi tanári kör f. hó 6-án, szombaton d. u. 4 órakor gyűlést tart az ev. ref. kollégium kistanácstermében, a melyen dr. Eberhardt Béla és Barcsa János tanárok fogják ismertetni az új utasításokat és a melyre a kör tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

VIDÉK.

Elfogott családirtó.

Saját tudósítónktól.

Feltűnést keltő letartóztatás történt tegnapelőd a baranyamegyei Palkonya községben, hol — mint levelezőnk írja — a csendőrség letartóztatta Kelemen Ábris gazdaembert többszörös gyilkosság miatt. Az eset részletei a következők:

Még múlt év december havában történt, hogy Kelemen Ábris feleségét és két kis gyermekét egy reggel halva találták a lakásában. A szerencsétlenség híret Kelemen Ábris tudatta a szomszédokkal, a kik az asszonyt és a gyermekeket megfoglalva találták. A hatósági vizsgálat akkor megállapította, hogy a halál széngázmérgezés következtében történt, de akkor senki sem

gondolt arra, hogy a szerencsétlenséget Kelemen Ábris szándékosan idézte elő, hogy családját elpusztítsa.

E napokban azonban kipattant a szörnyű titok. Kelemen ugyanis már egy fél év óta udvarolt egy Lóczy Mari nevű fiatal özvegy asszonynak, kit különféle ajánlatokat akart megnyerni szerelmének. Az asszony kijelentette, hogy ha felesége nem lehet, szeretője nem lesz. A kijelentés után Kelemen egyszer azt kérdezte Lóczy Maritól, hogyha özvegy volna, elmenne-e hozzá feleségül.

A menyecske ekkor is kitérő választ adott, a Kelemen gyermekeit hozta fel akadályul. A türelmetlen szerelmes a tél folyamán a családjánál történt eset előtt néhány nappal kijelentette, hogy majd segít ő azon, hogy semmi akadály ne legyen az utjukban. December 16-án este Kelemen otthon volt a családjá körében s ekkor szénrel jól befűtötte a kemencét, aztán lefeküdték. Mikor az asszony és a gyermekek elaludtak, Kelemen észrevétlenül felkelt, széthuzta a kemencecsöveket és kiosont a szobából és elment a kocsamába, a hol hajnaltig mulatott.

A mikor hazament, felesége és a gyermekek már meg voltak fuladva. Kelemen alig hogy eltemette családját, Lóczy Marit felszólította, hogy most már legyen a felesége. Ez az asszony tudta, hogy Kelemen maga pusztította el a családját s megboradt tőle s huzta-halogatta az esküvő kitűzésének napját, két héttel ezelőtt pedig reken kijelentette, hogy nem megy hozzá. Kelemen akkor agyonlövessel fenyegette Lóczy Marit, a ki ettől annyira megrémült, hogy a csendőrségnek feljelentette az esetet. Kiderítették, hogy csakugyan Kelemen volt a családjának gyilkosa, a miért aztán letartóztatták.

Kivándorlások a megyéből. Napnap után érkeznek a megyéhez kivándorláshoz szükséges utlevelek kiállítását célzó kérvények. Tegnap is H-Dorogról kért egy család utlevelet, hogy kivándorolhasson Hajdumegyéből Amerikába. Bizony szomorú, hogy a szintiszta magyarságu, jól termő Hajdumegyéből is oly nagyon vándorolnak ki az utóbbi időben.

Öngyilkos öreg ember. Hajdudháza irják: Danes András egész életén keresztül szorgalmasan dolgozott, de bizony nehéz életküzdelmek miatt nem tudott vésnégre semmit sem gyűjteni magának. Hatvan éves korában azután elgyengülve, elbetegesedve egyedül magára maradt. Elkeseredett pillanatában azután tegnap felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt.

MULATSÁGOK.

Kereskedő ifjak táncestélye.

— február 4.

A kereskedő ifjak tegnap esti táncestélye a rendezőség reményén felül sikerült. Annyi sok szép leány és asszony rég nem volt együtt a Bika disztermében, mint tegnap este. A hangulat pedig olyan eleven és felette kedves volt, hogy a jelen voltak a legpompásabban töltötték el az estét. A táncrend, melyet a Pongrácz-cég készített, egy moaré-selyem erszény volt, melyben a táncok sorrendje volt elhelyezve. A Magyar fiuk bandája tüzzel-hévvél huzta a legszebb nótákat, melyeknek hangja mellett reggelig ropták tánceikat a hölgyek.

Jelen voltak az estélyen:

Asszonyok: Uray Vilmosné, Kovács Jánosné, Hering Jánosné, Farkas Berta-

Asztali- és függő-lámpák az idény előreheladtával, mely **Lám Sándor** üveg- és porcellán leszállított árban szerezhetők be **Piacz- és Hatvan-u. sarkán.**

Jáné, Somossy Lászlóné, Krauze Antalné, Szilágyi Gáborné, Szilágyi Józsefné, Kaufman Márkné, Nagy Jánosné, Weisz Berta, Budaházy Miklósné, Szilágyi Józsefné, Tóth Mihályné, Boros Mihályné, ifj. Gyürky Sándorné, Gyürfy Aladárné, Deucs Ignáczné, Barra Gyuláné, özv. Gulyás Károlyné, Csiesó Lajosné, Kaszanyitzky Endréné, Király Istvánné, Zengevald Gézáné, özv. Fridman Mártonné, Barna Mihályné, Csenger Ignáczné, özv. Rohodi Iréné, Donogán Istvánné, Cziczó Mórné, özv. Bányász Sámuelné, Kalászi Kálmáné, Adler Józsefné, Kajáry Lajosné, Csanády Józsefné, Acs Nagy Ferenczné, özv. ifj. Törő Imréné, Sesztina Jenőné, Hanós Gyuláné, Trázy Lászlóné, ifj. Kardos Lászlóné, Rónay Jánosné, Orosz Mihályné, Brüll Lászlóné, özv. Péntek Ferenczné, Rozsa Albertné, Neuman Joakhimné, Szabó Gáborné, (V. Pécs), Freudenfeld Rudolfné, Engner Vilmosné.

Leányok: Kovács Karolin, Heringh Mártha, Lippe Gizella, Weisz Aranka, Ernszt Anna, Krausz Terike, Szilágyi Eszti, Nagy Ilonka, Kaufmann Irénke, Budaházy Etelka, Szilágyi Kata, Kálmán Helén, Tóth Juliska, Pünkösdy Ilona, Deutsch Irén, Deutsch Giza, Neuman Fánika, Springer Stefi, Csiesó Erzsike, Kenderesy Emma, Király Margit, Friedmann Margit, Barna Erzsike, Csengeri Juliska, Rohód Juliska, Donogán Belluska, Lévy Gizike, Goldstein Anna, Bányász Mariska, Kalászy Rózsika, Kalászy Ilonka, Adler Sárka, Adler Hermuska, Csanády Ilonka, Acs Nagy Irénke, Acs Nagy Mariska, Armódy Ilonka, Mandelbaum Teréz, Balogh Erzsike, Orosz Etelka, Rónay Margitka, Péntek Gizella, Brüll Rózsika, Róza Terike, Neumann Kornélia, Friedenfeld nővérek, Szombathy Juliska, Szombathy Mariska, Szombathy Emma.

A református nőegylet mulatsága.

A református jótékony nőegylet mulatsága iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A rendezőség már összeállította a felszolgáló hölgyek névsorát és a választmányi tagok már beosztották egymást az egyes sátorokba. Néhány páholyjegy még kapható Zador Lajos ur kereskedésében, míg személyjegyeket Bartha Kálmán, Benyás Emil és Békés Lajos urak üzletében, valamint este a pénztárnál lehet váltani. A kik véletlenül nem kaptak meghívót, sziveskedjenek a nőegylet titkárához fordulni, ki készséggel igazítja helyre a tévedést. A rendezőség kéri azokat, kik a vacsorához adományokkal kívánnak járulni, méltóztatásuk adományait a mulatság napján, azaz szombaton d. u. 3 órától kezdve az Arany Bika disztermébe küldeni.

A Stern-kefegyár munkásainak holnapi mulatsága iránt szerzte nagy az érdeklődés. Különösen a gyári munkások várják a holnapi estélyt, melyen rendszerint kitűnően szoktak mulatni. A mulatságra, melyet a Margit-fürdő disztermében tartanak meg, a jegyek javarésze már előre elkelt.

A VÁROSHÁZARÓL.

Az egyetem és a városi tanács. A tanács a jövő hét valamelyik napján az egyetem ügyével foglalkozik. Annak a tanácsülésnek kizárólag az egyetem lesz tárgya. A tanács akkor beható vita tárgyává teszi az egyetem ügyét és minden valószínűség szerint a fontos és kiváló horderejű javaslattal meg a legközelebbi közgyűlés elé, hogy „Debrecen város törvényhatóság mondja ki, hogy a létesítendő egyetemen két felállítandó tanszék költségeit fedezi.” Ez olyan nagy horderejű javaslat és olyan anyagi hozzájárulás Debrecen város részéről, mely méltó e városhoz és a melylyel a város mintegy biztos alapját veti meg annak, hogy a harmadik egyetem Debrecenben állíttassék fel.

Vitás debreceni tájképek. A tanács mai ülésén érdekes ügy került elő. A város a párisi kiállításra a Hortobágyról és Debrecenről csoportképet állított ki. A fényképfelvételeket Lovag Chilinszky készítette és a felvételek 2000 koronájába kerültek a városnak. Ezekről a képekről levelezőlapokat akart sokszorosítani és forgalomba hozni Dávidházy Kálmán és Eperjessy István könyvkereskedő. Időközben azonban megtudták, hogy azokat a képeket már egy lipesei cég, kinek Chilinszky a matricókat eladta, sokszorosította. A tanács azokat a matricókat a maga tulajdonának tekintti és kérdést intéz most már Chilinszkyhoz, mi-féle jogon adta el annak a külföldi cégnek a város által drága pénzen megfizetett képek matricáit.

Legújabb főhercegi regény.

Mitzko vendéglős leánya.

A szerelmi idyll Pörtschachban indult meg. Kezdte beszédjét barátunk, a ki a nyarat az osztrák fürdőhelyen töltötte. József Ferdinánd főherceg ott ismerkedett meg Mitzko bécsi vendéglős családjával és leányával. A fenséges ur a hét minden szombatján átrándult Klagenfurtból, kis kísérettel. — A főherceg egyike a szenvedélyes táncosoknak, de csak kitűnő táncosnőkkel keringőzik. A Wahlis etablissementben — olyan park-féle, a melyben villák épültek és táncterem is van, — a főherceg szemlét tartott a táncosnőkön és a legjobb táncosnőket kérte táncához.

Volt ott sok szép táncosnő; bizony a budapestiek közül is sokan vetekedtek a Mitzko vendéglős leánya táncával, a minek bizonyága, hogy a főherceg nem egyszer kérte táncra, Schwarz Féliz igazgató leányát, Palotai Margit kisasszonyt, Cséry kisasszonyt, az Almásy gróf kisasszonyokat és Nyáry Sándor egyetemi tanár feleségét. De a mulató idő kétharmadát a vendéglős leányának társaságában töltötte. Sóvár tekintettel tapadt a leány arcára. Igazi bécsi típus a vendéglős kisasszony. Zömök természetű. Gömbölyű orrájának két gödréből fekete szempár villog. Ruházkodása egyszerű, ment minden cafrangtól. Tartása, modora van olyan előkelő, mint akármelyik főhercegnőé. — És bár kövérke felső test sulyosodik a csipőkre: karesu volt mint a liliomszál és hajlékony mint a nád.

Szép volt a bécsi vendéglős leánya, nagyon szép. Három hét múltán, — a fenség első vizítje egy június közepe táján volt, — már megeregd a suitogás. A főherceg már kíséret nélkül is sürűben látogató a fürdőhelyre. Sőt volt a fürdővendégek közt olyan, a ki suitogott egy kicsi csöndes kápolnáról, a melynek oltára előtt jegyei váltott egy uralkodó sarj egy bécsi vendéglős leányával éjfélkor, tisztánuk jelenlétében. Kívülről és az áldást adó papon kívül a kápolnában nem volt senki.

Es ime, fény derül a titokra. Tudja ma már mindenki, hogy József Ferdinánd főherceg, a Wöllfling Lipót testvére, oda dob cimet, rangot a bécsi vendéglős leányának a esküjéért.

A féltékeny királyleány és az agyonlőtt komornyik.

— Saját tudósítónktól. —

Messze-messze-messziről, a dalai láma országából küldik nekünk a tudósítást egy véres, szerelmes házassági drámáról, a melynek egy királyi sarjadék a hősnője.

Elt ott egy király, a ki jó és derék és szereti a népe. Sok szomorúságot ért már meg a király, gyermekei, unokái szívében, hol vérszes, hol regényes szerelmek lobbantak oltihatalan lánggal s a jó öreg király okulván a szomorú tapasztalatokon, nem állt utjába a szerelmeseknek s engedte, hogy a királyi hercegnők és hercegek is a szívök választása szerint házasodjanak.

Egy királyleány s egy rangján alul

való herceg is megszerették egymást s a dicső királyi család feje áldását adta a szép nászhoz.

Az ifju pár boldogan élt néhány esztendőig. Történt azonban, hogy egy idegen istennőnek, Tháliának papnője megvette a szemével, a csókos ajakával az ifju férjet, a ki éjjelét és nappalát ott töltötte Thália berkeinek széphangu csaló-gányánál.

A királyleány, a feleség szívében fel-lángolt a haragos féltékenység s egy estén revolverrel felfegyverkezve ment a Thália templomába, hogy ott tetten érje csapodár férjét a csókos kis papnóval. A királyleány egyenesen az öltözőnek tartott, melynek ajtaja mögött férjét s kedvesét sejtette. Az ajtó előtt azonban egy komornyik állott. Mert a dalai láma országa is bevette ám már a kulturát s a nagy urak kedveseinek öltözője előtt is komornyikok állanak.

— *Engedj be rabszolga!* parancsolt a komornyikra a királyleány.

— Nem lehet nagyszasszony, szólt alázattal a komornyik. Fejemet veszik, ha most beeresztelek.

A királyleány erre felemelte a revolvert, melyet köpenyegé alatt hozott és lelőtte a komornyikot. A rabszolga összeesett és néhány óra mulva meghalt.

Ezután berontott az öltözőbe s ott találta férjét Thália papnőjének karjai között. **Ismét dörögött a revolver s véresen esett össze Thália papnője.**

Sugva-bugva adják egymásnak a véres tragédia híret a dalai láma országában az alattvalók s lassan-lassan, kerülő uton jutott el egészen Budapestre.

SZÍNHÁZ.

Frizzó Fregoli tegnap ismét zsuflott ház előtt játszott. Utolsó előadását ma este tartja s már erre is elfogyott a jegyek legnagyobb része.

Más színházakból. A szatmári színház újra Krémer Sándor kapta meg. — Szabadkán a „Flirt nagysám” bemutató előadására készülnek. — Jászi Mari Sopronban vendégszerepel. — Temesvárott Vasquer Molina grófnő vendégszerepel. — Miskolcson Haller Irma vendégszerepel.

UJDONSÁGOK

Vakmerő rablás.

— *Megmérgezett kutyák. — Bekötött ajtók. —*

Debrecen, február 4.

A betyár romantika idejébe is beillik az a rablás, melyet tegnapra virradóra követtek el ismeretlen tettesek **Bíró Pál** gazdasági intéző főkertész újföldi tanyáján.

Ugyanezen a tanyán rövid idővel ezelőtt nagy tormalopások voltak. Egy egész verem fajtomát loptak el, de a rendőri nyomozás kiderítette, hogy kik voltak a tettesek, a kik el is nyerték méltó büntetésüket.

Most ismét rablók jártak a tanyán s reggelre elhajtották a gazdasági istállóból az összes lovakat és szarvasmarhákat.

A rablók a régi rablóvilágba való eszközökkel dolgoztak. Az éjsötétségének védelme alatt belopóztak az udvarra s a lánacról eleresztett két komondorkutyát megettették. **Reggelre ott találták mindkettőt. — Patkánymérge szalonnával jól tar-**

tották a kutyákat, melyeket a gyorsan ölé méreg azonnal megölt.

Ezután nagy szegeket vertek az ajtófélfába s hozzá kötötték a kilyincseket, úgy hogy ott senki ki nem jöhetett. Az ablakok elé pedig egy-egy bekormozott arcú ember állott fegyverrel.

Erre azonban kevés szükség volt, miután a tanyán leginkább csak az asszony népség volt otthon, a kik mukkan sem mertek. Így azután a rablók kihajtottak az istállóból minden állatot s elvezették.

Mire reggelre ki mertek jönni a tanyabeliek, már ungon-berken tul voltak.

Tegnap azután bejöttek a tanyáról s tegnap este jelentést tettek a rendőrségnek, mely a csendőrséggel együtt megindította ebben az ügyben a nyomozást.

* Takarékpénztárak közgyűlései.

A Nyiregyházi Takarékpénztár e hó 14-én, a Szabolcsi Hitelbank e hó 17-én, a Hajdudorogi Résvény-takarékpénztár e hó 21-én tartja évi rendes közgyűlését.

* **A gróf Csáky Adorján arcképe.** Gróf Csáky Adorján arcképét a család több példányban megfesteti s ebből egyet a debreceni kaszinónak ajándékozik, mint amelynek az elhunyt gróf hosszú időn keresztül gazdája volt.

* **Eljegyzés.** Winkler Mórész cipész eljegyezte Kacz Fánika kisasszonyt.

* **A hetedik hadtest mozgósítása.** A N. Fr. Presse tegnapi száma részletes jelentést ad a mozgósításról s azt írja, hogy a IV. és VII. hadtesteket még február folyamán, a balkáni állapotok miatt, mozgósítani fogják. Eppen ezért kellett sietni a fenti hadtestek ezredeinél a póttartalékosok gyors bevonásával, hogy valamilyen létszámot el tudjanak érni.

* **A háztulajdonosok fellelősege.** A debreceni háztulajdonosokat a várostól kedvezményes fellelőség illeti meg. Az idén azonban nagyon sokan nem éltek a kedvezményvel s legalább eddig nem váltották ki fellelőségüket. A városi tanács előzetesen viselkedett a mulasztókkal szemben s nehogy a fajrandóság kedvezményétől clessenek, a már lejárt határidőt meghosszabbította február 20-áig.

* **Dr. Böszörményi József meghalt.** A kir. ítélőtábla palotáján két gyászlobogó jelzi, hogy a bírói kart ismét súlyos csapás érte. Dr. Böszörményi Nagy József, kir. főügyész-helyettes halt meg 48 éves korában. Az elhunyt egyike volt az igazságügy legérdemesebb férfiainak. — Halála több előkelő helyi családot borított gyászba. A család a következő gyászjelentést adta ki a halálesetről:

Özv. dr. Böszörményi Józsefné szül. Szeőke Katalin mint hitves, úgy a maga, valamint az édes anyja özv. Böszörményi Józsefné szül. Lichtenstein Karolin, a gyermekei: Kata, Mária, József, valamint az alulírott rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy a hön szeretett férj, hű fia, szeretett apa, jó testvér és rokon hiripi és iváskói dr. Böszörményi Nagy József, debreceni kir. főügyési he-

lyettes nincs többé — meghalt 1904. febr. 4-én reggel 8 órakor, életének 48-ik, boldog házasságának 18-ik évében, hosszas szenvedés után. A kedves halott földi maradványai f. hó 6-án délelőtt fél 10 órakor, a Rákóczi-utca 11. sz. gyászháznál tartandó rövid ima után Szatmárra fognak szállítani, a hol is ugyanaz nap délután egy-negyed 3 órakor a pályaháztól az ev. ref. temetőben fognak örök nyugalomra helyezni. A viszontlátásig gyászolunk, siratunk. Apósa: Szeőke Bálint. Testvérei: Böszörményi Árpád, Böszörményi Ida és férje Szabó Béla és gyermekei. Sógorai: Szeőke István és családja. Szeőke Ilona férjezett Kölesey Jánosné és családja. Szeőke Bálint és gyermekei. Szeőke Zsigmond és családja. A temetést Kernáts „Kegyelt” tem. int. rendezi.

* **Uj doktor.** Fáy Arthurt, dr. Fáy Márk helybeli orvos fiát Kolozsvárott egyhangu kitüntetéssel avatták fel az államiudományok doktorává.

* **A debreceni és nagyváradai ezredek gyakorlatai.** A nagyváradai 37-ik és a debreceni 39-ik gyalogezredek közös gyakorlatati, a melyről már irtunk lapunkban, a jövő hét kedd és szerdai napján fognak lefolyni. — A gyakorlatok színhelye Margitta környéke lesz. Itt fognak a csatározások lefolyni. A 37-ik gyalogezred legénysége és tisztjei Margittán lesznek elszállásolva, a 39-esek Margitta közelében eső falvakban. Tél idején az ilyen nagyobb szabású manőverek ritkaságzásba mennek. Steinsberg altábornagy éppen azt akarja kipróbálni, hogy a derék ezred legénységének a hideg időben milyen a magatartása. A nagy téli manőveren részt vesz mindkét ezred önkéntes iskolája is. Az önkéntesek ezuttal nem külön csapatban lesznek, hanem századaik kötelékében teljesítik a szolgálatot. Az első órai és patrol szolgálatok végzésére egy század Vilmoshuszár is be lesz osztva a 37-ik gyalogezredhez. — Margitta környéke mindenesetre mozgalmas lesz két napig, a két ezred együttes gyakorlata is igen érdekes látványosság lesz.

* **A levélhordó merénylője.** — A budapesti levélhordó merénylője, Csontos Ferenc debreceni születésű ember. Itt is lakott husz éves koráig s ez idő alatt többször állott apró lopásokért a törvény előtt. — Annakidején öt gyanúsították a Szaizt-féle hírhedt betörés elkövetésével is, e vád alól azonban sikerült tisztáznia magát.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Verő Julianna ref. 28 éves, Csikos Eszter ref. 3 hónapos, Gergely János ág. ev. 74 éves, Schwein Imre r. k. 11 éves, Német Ignác izr. 26 éves.

* **Félfeltra vert ember.** Tegnap este felé a rendőrök egy eszméletlen állapotban levő emberre akadtak a színház-kert egyik elhagyott helyén. Mikor megvizsgálták, kiderült, hogy a feje véresre van verve, valószínűleg baltával. Az illetőt kiszállították a kórházba, a hol mikor egy percre magához tért, Novák Andrásnak vallotta magát. De egyébként kihallgatni nem lehetett s azt sem tudhatni, hogy verekedés, vagy valamely orvta-

madás áldozata-e. A szerencsétlen ember ruházata, sőt az egész teste is csupa vér volt.

* **Különös beteg.** Van egy orvos, a ki ingyen is szokott gyógyítani, ha szegény betegek jelentkeznek nála, így hát folyton tele van az előszobája. Az a szokás nála, hogy egy szolgáló beteg felső kabátját lehuzza az előszobában és úgy engedi be a humanus gondolkodású orvoshoz. Ugyanis semmi se bosszantja egy doktort, mint ha nagy bundákba s kendőkbe bonyálva állítanak be a beteget a rendelő-szobájába. Tegnap a szolgáló nem volt otthon. Eközben egy sovány ember állított be az előszobába, de nem talált ott senkit. A rendelő-szobában hangokat hallott, fogta hát magát és bekopogtatott, azután belépett.

— Tekintetes doktor ur...

— Rögtön menjen ki — kiáltott rá az orvos — és vetkőzzék le. Hogy mer így bejönni hozzám?

A kopott ruhás ember megrettent és ész nélkül kivonult. Az előszobában szépen levetkőzött, de olyanformán, hogy rajta a legjobb akarat mellett se lehetett volna még ama bizonyos fügefalevelet se fölfedezni. Remegve lépett be az orvoshoz, a ki elképedve nézett végig rajta. Már-már össze akarta szidni, de akkor jutott eszébe, hogy alkalmasint meghibbant elméjű emberrel van dolga. Barátságosan fordult hozzá:

— Hát mi baja barátom?

— Nincs én nekem semmi bajom tekintetes ur.

— Igazán?

— Nincs, hanem a szabkereskedők egyesületének vagyok a szolgája és a negyedévi nyugtát hoztam.

* **A városok kártalanítása.** A Tisza-kormány egyik kortesfogása volt, hogy a városoknak kilitásba helyezte a bor- és huszfogyasztási adó visszabocsátását. Érdekes ennek a kérdésnek a számszerű tárgyalása. A bor- és huszfogyasztási adó címen az államnak 16 millió korona évi tiszta jövedelme van évenként. Ezt akarja a közel jövőben a városoknak látengedni. — Ezzel oly jövedelmi forráshoz jutnának a városok, hogy a legfontosabb közegészségügyi és kulturális intézményeket megvalósíthatnák. — Érdekes azonban egy közzegadasi író azon nézete, hogy az állam nem az egész összeget fogja átengedni, hanem csakis a regále-tőke kamata és a bor- és huszfogyasztási adó tiszta jövedelme közü különbözetet.

* **Hangulatok** címmel dr. O'sváth Ferenc előnyösen ismert zeneszerzőnek legújabb munkája a napokban jelent meg László Albert kiadásában. Igen kedves, rutinos munka ez; tempója a két oldalnyi terjedelmén ötször változik, de melódiai gyönyörködtető. A fiatal szerző, a kinek különben már több műve jelent meg a fenti cégnél, szép reményekre jogosít. A mű ára 1 korona.

* **Összeégett leány.** Hajdudhadház mellett, a Keresztesi-féle nagy uradalom egyik tanyáján végzetes szerencsétlenség történt tegnap délelőtt. Bóné Imre dohánnyos 19 éves Juliska leánya ruhaneműket vasalt s e közben a vasalóból kipattant szikra lángba borította a ruháját. A leány sikoltozására előszaladt emberek vízzel és pokrócokkal eloltották nagynehezen a lángokat; a szerencsétlen leány azonban olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy

aligha marad életben. A nyiregyházi kórházban ápolják.

*** Boda merénylője.** Lapunk tegnapi számában már táviratban említettük, hogy Csontos Mihály Miksát, a rovtomtultu volt nrasági inast Budakeszen a esendőrség az aszódi gyilkosságban és az isaszegi rablásban való részesség gyanuja miatt elfogta és Budapestre kísérte. A letartóztatás közvetlenül Vitéz János pályi gazdaember följelentése dött okot, a kitől Csontos a szeretőjével, Bogár Erzsébettel azzal az ürrygyvel csalt ki 130 koronát, hogy bankóhamisító gépeket vásárolnak, a hasznon pedig majd megosztotnak. — A vizsgáló rendőrtisztviselőnek föltűnt, hogy mennyire ráillik Csontosra az a személyleírás, a mely Boda István levélhordó merénylőjéről a rendőrség kezében van, megkérdezte tőle, hogy hol tartózkodott azon a napon, a mikor Bodát a József-köruton leütötték. — Csoska beismerte, hogy akkor ott tartózkodott. Erre behívták Bodát, Uhlrich Ferenc veskereskedő-segédet és az összes szemtanukat. Csontos két rendőr őrizete alatt elküldték a folyosóra, a hol azután a behívott tanuk végignézhették őt. Valamennyien fölismerték benne a merénylőt. Tegnap egész délután s ma délelőtt is folyt Csontosnak a kihallgatása, melynek pozitív eredménye — fővárosi tudósítónk távirati jelentése szerint — egyelőre az, hogy Csontos az aszódi és az isaszegi rablásban való bűnrészességet beismerte, a Boda elleni merényletet azonban konokul tagadja. A rendőrség számított arra, hogy konok embereel lesz dolga, a miért is összehalmozta az összes dízobnyitkokat s reményli, hogy ezeknek a sulya alatt be fogja ismerni ezt a bűnét is. Ma különben új terhelő tanu jelentkezett Bodros Gizella 12 éves kis leány személyében, a kinek vallomása nagyon sulyosbitja Csontosnak a helyzetét. A kis leány, a ki az Országház-utcaiban ugyanott lakott, a hol Csontos a merénylet idejében, azt vallja, hogy szeptember 23-án, szerdán reggel látta Csontost, a mint hazuról havelokban távozott s látta azt is, hogy délben nagyon izgatottan jött haza. A merénylet után három napig nem mutatkozott s mikor Bodros Gizella először látta, már vadonat új ruha volt rajta. elgyéb részleteket még nem sikerült megtudni, mert a vizsgálat eredményét a legnagyobb titokban tartják. A rendőri sajtó-iroda a mai napon a vizsálatról kommunikét nem adott ki.

*** Vörhenyjárvány.** Megemlékeztünk már arról, hogy Mike-Péresen nagy mértékben dühöng a vörhenyjárvány. A járványra éppen a lapok híradásai felhívták Tisza István belügyminiszter figyelmét, a ki a multkor sürgőnyileg tudakozódott a járvány lefolyásáról. Akkor megnyugtató választ küldtek neki, most azonban még sokkal nagyobb mérvet öltött a járvány, a melynek meggátlása véget pedig a hatóság mindent megtett. Az összes iskolák be vannak zárva s a gyermekeket a temetésekre nem engedik, a halottakat pedig leszurkozott koporsóba kellett eltemetni. Dacára ennek, a járvány erősen tartja magát s különösen a 2-6 éves gyerekek közül már nagyon sok áldozata is van. Mike-Péres hatósága — mint tudósítónk írja — minden módot megragad arra, hogy a járványnak eleje vétéssék.

*** Letzter József fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Fiac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Alandó fényképképzés a műterem kapubejárataánl lévő kirakatokban.**

*** Báro Edelsheim Gyulai Lipót** saját terméssü hegyi borai a mai naptól kezdve literenként méretik ki a Dréher-féle étteremben. — E kitűnő ídoi terméssü és 1901. évi hegyi borok megízlelésére meghívja a közönséget Márkus Jenő.

Pármai ibolya-szappan, a legfinomabb ibolya illattal s bőrpuhító anyagokkal készített minden külföldi szappant háterbe szorít. A legkényesebb arabőrűek is kiváló eredményvel használják. Egy drb 80 fillér. Készíti Szabó Béla pipereszappan-gyáros Miskolcon. — Kapható Debreczenben Tóth Béla, Mihalovits J., Muraközy L., Balázs Odön, Kováts Nándor, Szile Ferenc gyógyszerészeknél, Kálnai Lipót, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Márton Gyula, Benyáts Emil, Békés Lajos, Tóth Kálmán, Fenyő Sándor kereskedőknél.

*** Ma este az Angol-királynő** vendéglő éttermében a Rácz Károly zenekara játszik.

*** Pongrácz Géza könyvkötészetében** (Csapó-utca 34. sz.) egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

TÁVIRATOK.

A delegáció ülése.

Bécs, február 4. A delegáció külügyi bizottsága ma délben tartotta ülését, a melyen Láng Lajos elnököt. Falk előadó javasolta, hogy a delegáció fejezze ki bizalmát a delegáció vezetője iránt. — Ezután Ugron Gábor tiltakozott az uralkodó vétőjoga ellen a pótválasztásnál. A vétőjog körül azután több felszólalás történt. Rakovszky szerint a királynak nincs vétőjoga, az osztrák császáré is megszűnt. Goluchovszky és Tisza István gróf a régi gyakorlatra hivatkoztak. Végül a költségvetést általánosságban és részleteiben is megszávták.

A pápa testvérei.

Róma, február 4. A pápa testvérei a Vatikánba költözködnék, mert folyton kéregetők zaklatják őket, hogy érdekükben járjanak közben a pápánál. Ezt elbeszéltek Pius pápának s ezért költözteti be nővéreit a Vatikánba.

Kubelik új birtoka.

Budapest, február 4. Prágából jelentik, hogy Kubelik Ján hegedűművész Köln mellett megvette a Beichon birtokot.

A cár a háborúról.

London, február 4. Alexejev tengernagy idegbajossá lett. Az orvosok kiméletet ajánlottak neki. Ma különben Londonban híre járt, hogy Alexejev parancsot kapott: üzenje meg Japának a háborút. Az alsóház ülésén azonban a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a hír alaptalan.

Szent-Pétervár, február 4. A cár környezete támogatja a háborupártot. Az udvari bálon egyik diplomata a béke lehetőségéről beszélt, a mire a cár azt felelte:

— Igen ám! Mindennek van határa!

London, február 4. A japán követ kijelentette, hogy a helyzet nagyon komoly. Oroszország célja, hogy a háborúért a felelősséget Japánra hárítsa.

Nagy zivatar.

London, február 4. Anglia déli részében és a Themse torkolata körül rendkívül magas vízallás és nagy zavatar volt. Cornwallban és a Scilly-szigeteken a vihar nagy károkat okozott. Portsmouth alacsonyán fekvő részei víz alatt állanak. A közúti forgalom megrekedt. A házak pincéi vízzel teltek meg. Plymoáthban óriási hullámok elsepertek a parton lévő kis falusi házak tetőit. A gáttöltés alá van mosva és a hullámtörőn 200 láb széles szakadás tátong. Kasztingsban a hullámtörőből hatalmas cement-

tömbök szakadtak ki, melyet a víz a parton porrá zuzott. A Themse Londonban rendkívül magasra dagadt. A folyó partján lévő lakóházak és üzletek vízben állanak. London környékén több ezer hold el van árasztva. A Themse vize 1901. novemberben állott legmagasabban. Kentben is sok mértföldnyi terület került a hosszú esőzések miatt víz alá. A Daily Mail jelentése szerint Jerseyben a zivatar után több földlökést éreztek.

Orosz-japán háboru előtt.

Köln, február 4. A Köln. Ztg.-nak jelentik Pétervárról tegnapi kelettel: Oroszország Japánnak adandó felelete még nem ment el. Hir szerint péntek előtt aligha indítják utnak.

London, február 4. Az alsóház ülése végén a befügyminiszter egy kérdésre kijelentette, hogy a kormány nem kapott olyan hírt, mely megerősítené azt a jelentést, hogy Oroszország hadat üzent Japánnak.

A szerb kormányválság.

Budapest, február 4. A Gruics-kormány nem adta ugyan még be lemondását, de a kormányválság kitört. A többség nemcsak a pénzügyi javaslatokat vetette el, de ellenzi az új népiskolai és az erdő-törvényjavaslatokat is, továbbá követeli a költségvetés módosítását a jövedelmi adók arányos felemelésével. Gruics hajlandó teljesíteni e követeléseket, hogy időközben rekonstruálja a kormányt és Pasich híveinek egy részét is megnyerje kabinetjének. Az egész válság manőver a többség megerősítésére.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, február 4. A készbuza iránnya élénk kereslet mellett kellemesebb. A határidőüzlet magasabb. Amerikára és véleményesre szilárd. Buza apr. 787—88. Rozs apr. 655—56. Zab apr. 550—51. Tengeri 532—33.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Ajándék a törvényszéknek.

— Siró baba a bíró asztalán. —

Nagyvárad, február 3.

Derüs jelenet történt ma délelőtt a nagyváradai törvényszék egyik polgári tanácsa előtt. Válni akaró házasságok békítésével foglalkoztak a komoly bírák kora reggeltől fogva. Délután egy szakadati házaspár Jónás Mihály és a felesége Darabán Mária válópöre került sorra. Beszélgették a feleket s meg is jelent a fiatal férj s utána a még fiatalabb menyecske egy három-négy hónapos pólyás baba a karján.

Kezdetét vette a békítés.

Megkérdezték őket immár utoljára a szokott törvényes formában, hogy miután hat hónapig ágytól és asztaltól elválasztva voltak, hajlandók-e visszaállítani az életközösséget? Mindketten kijelentették, hogy nem s ezzel véget ért volna a békítési tárgyalás. A bíróság elnöke távozásra szólította a házaspárt.

Ekkor azonban előállt a menyecske és pedig röviden azzal a követeléssel, hogy neki rögtön, de rögtön adjon a törvényszék gyermektartás díjat.

A bíróság felvilágosította a menyecskét, hogy nem addig van az. Várja be az ítéletet, abban majd lesz tartásdíj, ha lesz, ha pedig nem lesz, felebbezze meg az ítéletet. Az asszonyka nem volt megelégedve a fölvilágosítással s mikor többszöri kérésre sem kapott tartásdíjat, fogta magát s a pó-

lyás babát odahelyezte a törvényszék zöld posztós asztalára:

— Hát akkor tartsák el az urak!

Szólt és mielőtt a törvényszék tagjai magukhoz térhetek volna meglepetésükből, eltávozott. Mikor a bírák látták, hogy a dolognak fele sem tréfa, azonnal szólították, kiáltották, csöngették a szolgát. Szolgát azonban épen abban az időben aranyért sem lehetett kapni a folyosón s így nem volt, a ki visszatartsa Draban Máriát, a ki a legkomolyabban eltűnt a látóhatárról.

A helyzet meglehetősen furcsa volt. A kis oláh gyerek a poros akták között sírni kezdett, a törvényszék pedig tanácstalanul állott egy darabig, nem tudva, mit csináljon az élő korpusz deliktivel.

Végre is a tanács egyik tagja a lehető legelőnözöbben oldotta meg a kérdést. Fogta a gyereket, odaadta a történet fölött álmétködő és ugyan csak bámuló másik házastársának, az apának, azzal a meghagyással, hogy szaladjon s vigye a gyereket azonnal a felesége után.

Jónás Mihály, az apa természetesen nem tehetett egyebet, kapta a kis babát s szomorúan ballagott ki a hivatalos szobából, megszabadítván a törvényszéket a nem várt ajándéktól. Zöbb, mint bizonyos, hogy Daraban Mária nem vette vissza férjétől a gyermeket s így elérte a célját, amennyiben a gyermektartás gondjaitól megszabadult.

§ **Uj aljegyző.** Plósz igazságügyminiszter Kállai Antal nyiregyházi törvényszéki, volt debreceni járásbíróági joggyakornokot aljegyzővé nevezte ki.

§ **Apai gondatlanság.** Sütő Gyula hajdusovai gazda a múlt év őszén takarmányt tört a szecsavágóján. Közben eltávozott pár perere s ez idő alatt Ferencz nevű kis fia hozzájutott a géphez. A gyerek játszadozott az éles szerszámmal, mely véletlenül lecsapódott és elmeszette a kis Feri jobb karját. A törvényszék gondatlanságból okozott súlyos testisértes büntette címén 40 korona pénzbüntetéssel sújtotta Sütőt. Az ítélet jogerős.

Ingtalanok forgalma.

Gergely Ferencz és neje Mihály Mária veszik a debreceni 4343. szíjkyben 11028. hrsza. foglalt 737 négyszögöl újasztású földet Szabó Sándor és társaitól 580 koronáért.

Tordai János és neje Piroška Róza veszik a debreceni 5323. szíjkyben foglalt 1097 négyszögöl Köntös-kerti s. 1134 Piroška Gábertól 2400 kor.

Erdődy József és neje Csörsz Zsuzsanna veszik a debreceni 8123. szíjkyben foglalt 144 négyszögöl majorsági földnek a Szilágyi Imre és társaitól kétnegyed részt 1750 kor.

Erdődy Józsefné Kádár Sára veszi a debreceni 3711. szíjkyben 5573-b-1. hrsz. alatt foglalt 387 négyszögöl homokkerti szőlőt Cserai Borbála és társaitól 2600 kor.

László Árpád és neje Sarkány Juliánna veszik a debreceni 8865. szíjkyben foglalt 150 négyszögöl Csupó-kerti szőlőt Szilágyi János és társaitól 2200 kor.

G. Szilágyi János és neje Ferdik Mária veszik a pusztoguti 17. szíjkyben foglalt 39 hold 178 négyszögöl kuszalónak a Ferdik László kétnyolcad rész illetőségét 900 kor.

HÍRHEK.

Éjjeli posta.

A szerencsetyúk.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A legválságosabb percben mindig közel a jó Isten, — mondja a német példaszo és néha csakugyan így van. A következő eset is bizonyítja ennek.

Ferenczben történt, hogy egy nagyon szegény asszony, kis gyermekkel a karján, egy

utca sarkán állott. Egy arra haladó ur megszánta és elhatározta, hogy kellemes meglepetést szerez a szegény asszonynak. Betért a szomszédutcában levő baronfi-kereskedésbe s ott vásárolt a szegény asszony számára egy tyukot s azt a boltiszolgával hozzukülte.

— Menjen haza, jó asszony, — mondta az elegáns ur — és főzőn magának tyuklevest.

S még néhány ariszt pénzdarabot is csusztatott a koldusnő kezébe, aztán sietve elmenekült a háldalkodások elől.

A szegény asszony haza vitte a tyukot és leült. Mekkora volt azonban a bámulata, a mikor a peesenyemadar belsejét felbonította s egy ragyogó kővecské csillant fel a belekben. A kővecské egy mogyoró nagyságu gyémánt volt. A szegény asszony azt hitte, a szeme káprázik, olyan fényes volt a gyémánt, hanem aggodalmi voltak, ha azt megmutatja s elvitte a rendőrszere azt. Ott megtudta, hogy ezt a gyémántot hetek óta keresi marquise de L... a ki elvesztette és 300 líra jutalmat ígért a megtalálójának. A jutalmat ki is adták a szegény asszonynak s most kutadják, minő rejtélyes módon jutott a gyémánt a tyukgyomrába.

Kossuth Ferenc gyógyulása. (Éjjeli express tudósítás.) Kossuth Ferenc, mint az orvosi jelentés tudomásul adja, a mai éjszakát nyugodtan töltötte, láza csökkent, állapota javult. Orvosa, dr. Müller Kálmán egyetemi tanár véleménye szerint még két hétig kell ágyban maradnia.

Zendülés egy fogházban. (Éjjeli express tudósítás.) A petrikóvi fogházban (Minszk kormányzóság) zendülés támadt. — Lembergben táviratozzák, hogy ötven politikai elítelt a petrikóvi fogházban fellázadt a rossz élelmezés miatt és követelte, hogy ne tartsák őket fogva közösen a gonosztevőkkel. A fogház igazgatósága vasra verette a zendülőket, de negyednapra körházi élelmet adatott a politikai elítélteknek és külön cellákba záratta őket.

A felpofozott katonatiszt. (Éjjeli express tudósítás.) Lembergben írják, hogy odaérkezett varsói jelentések szerint egy orosz-lengyelországi helyőrségben polgárok arculatítotték egy orosz tisztet. *Erre a úsztek paranesot kaptak, hogy az utcán töltött revolverrel és élesre fent karddal járjanak.* A bántalmazott orosz tisztet hadbíróóság elé állítják, mert nem védte magát az inzultáláskor.

Kitüntetések. (Éjjeli express tudósítás.) A király Domán Jánosnak, Komárom polgármesterének a tanácsosi címet, Sarkot Domokosnak, Arad főkapitányának a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, Francesk Imrénnek, a fővárosi közmunkák tanácsánál alkalmazott főmérnöknek a műszaki tanácsosi címet adományozta.

Kaland a jégpályán. (Éjjeli express tudósítás.) A jégpáti hívei bizonyára meleg érdeklődéssel fogadják azt az érdekes hírt, a mely a hamburgi jégpályán történt néhány nap előtt. Martin gazdag kereskedő felesége mindennap ki szokta kísérni két szép lányát a jégpályára s miatt a fiatalok korcsolyáznak, a mama a melegedő helyiségben tartózkodik. Néhány nap előtt — egy kellemes délutánon — ismét így történt, de hat óra fele a mama türelmetlenül kezdett, hogy leányai nem jelentkeznek hazamenetel végett. Mikor még félóra mult el, Martiné elküldte ismerősét a lányai megkeresésére. Hanem az nekikülk jött vissza, mert sehol sem találta meg őket. Mult az idő, elérkezett 7 óra, majd fél 8 s az asszony kinos aggodalmakat állott ki. Lassankint oszolni kezdett a sokasár a jégről, most már könnyebben lehetett keresni a leányokat, de bizony azok nem voltak sehol. Martiné kétségbe volt esve, haza sietett abban a reményben, hogy otthon lesznek a leányai. De bizony hiába remélte ezt. A leányai nem volt otthon, hanem nemsokára hír jött tőlük. Bészolga

levelet hozott a szülőknek, a melyben a két nővér tudtukra adja, hogy megszöktek a gavalérjaikkal, a kik feleségül akarják venni. A szökevények Londonba mentek. A kinos botrány azonban el fog simulni, mert ezek után a szülők nem ellenkeztek a leányaikkal. A szöktető két fiatal tiszt volt.

Házi tanácsadó.

Festékfolt eltávolítása. Bármily szövehből legelőnözöbb a festékfoltot terpentinnal kivenni. A terpentint tudnillik oldja a festéket. Igaz, hogy azután a terpentint hagy foltot a kelmén, de miután az olaj vegytanilag nem más, mint zsír, így a foltot meg benzinnel lehet kivenni.

Szines szarvasbőr keztü mosása. A szines bőrkesztyű puha marad mosás után, de némileg elfakul a színe. A következő módon kell a szines keztü mosni: langyos vízben, fehér velencei szappant feloldunk, a keztü színe szerint sárga vagy barna okkert teszünk bele, valamint kis sztearin-olajat és szalmiakszeszt. A folyadék egy részében néhány óraig áztatjuk a keztü, hogy a piszkok feloldódjanak, kimossuk, aztán a folyadék másik részében újra kimossuk és öblítés nélkül megszáritjuk. A szappannak benne kell maradni, hogy a bőr puha legyen és száradás alatt is többször kell huzgálni a keztü, utóljára pedig keztüágitóval kitágítani.

CSARNOK.

Az örökség.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folytatás.)

Hogy pedig Ronkai Lajos miért késétt, annak is meg volt a maga magyarázata, Korán reggel váratlanul toppantott be hozzá Pietró, a kalóz.

— Itt vagyok uram.

Ronkai meghökent. Azt hitte, hogy ma nyugodtan bucsuzhat el Bátor Balázstól és a leánytól, azután még nyugodtabban végezhet Pietróval, ha megérkezik. Pietró azonban a várt időnél előbb köszöntött be. Eppen akkor, mikor a Ronkai ideje legdrágább volt; mikor az utra készülő szomszéd-tól bucsut akart venni.

— Foglaljon helyet, — mondta Ronkai.

— A szavamat beváltottam, — felelte Pietró. Elhoztam a bizonyítékokat. Ime, itt van a Targai Timót óraja, itt van a pénz-tárcája, itt vannak uti jegyzetei, kiadásai, hajójegye.

Ronkai a mint a jelzett dolgokat meglátta, bensőleg édes nyugalmat érzett. Tehát Timót csakugyan meghalt, elveszett s nem is jön elő többé soha, hogy őt szándékában, tervében háborgassa. Ez tehát rendén van. Csakhogy van még egy bibéje a dolognak. Ennek a kalóznak ő jutalmat ígért s most ezt a jutalmat meg kell adni. Az foglalkoztatta most gondolatában, hogy miképen bujjék ki az ígért teljesítése elől. Hirtelen azután mentő gondolata támadt.

— Tehát uram, én teljesíttem a kötelességemet. Elhoztam a bizonyítékokat. Kérem tehát, hogy az ígért összeget fizesse ki.

— Csakhogy nekem ez a bizonyíték kevés. Ebből én még nem tudom határozottan, hogy Targai Timót elpusztult-e.

— Hát milyen bizonyítékokat kíván még az ur?

— Kétségtelenebbeket mint ezek.

— Talán a holttestét?

— A fejét uram! A fejét!

A kalóz dühös lett.

— Nem ugy uram. Azt veszem észre,

hogy ön engem becsapott. Kétségtelen bizonyítékokat kívánt s most, hogy megkapta, hát szükségtelennek tartja az ígért teljesítést. De én követelem a pénzt. Érti-e, követelem.

— Erőszakoskodik?
— Nem, csak jogos járandóságomat kívánom.

— És én, ime határozottan kijelentem, hogy nem adok egy fillért se. Ellenkezőleg. Felszólítom, hogy hagyja el ezt a házat, különben átadom az igazságszolgáltatásnak. Ön bűnös ember. Ön elpusztított egy ifjút. Családnk egy tagját. Erről bizonyítékokat hozott nekem. Ezekkel a bizonyítékkal teszem nyilvánvalóvá, hogy ön a bűnös. Vigyázzon tehát. Kezembem van az élete. Ajánlom, hogy pusztuljon innen s ne lás-sam többé soha, mert különben beváltom ígéreteimet. A mikor vissza jövök, itt ne találjam.

Ronkai magára hagyta a kalózt s lekendező örömmel sietett a nábob kastyába felé.

— Ezt a dolgot nagyszerűen megoldottam. A bizonyítékok kezembem vannak. Timót nincs többé. Fizetnem nem kellett érte s még ez a kalóz fog örülni, ha ép bőrrel szabadulhat. Nagyszerű. Mire visszatérek tul lesz ungon-berken. Ezt kitűnően megcsináltam s hozzá még idejében érkezem az én kedves nábob szomszédomhoz.

Alig tudott Ronkai hová lenni a boldogságtól. Érezte, hogy a szerencse gyermeke.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, pénteken, február hó 5-én „C” bérlet-szünetben

FRIZZO

átváltozó művész 6-ik és bucsu vendégjátéka.

Holnap, szombaton, február hó 6-án, bérlet 104-ik szám „B”

Köznyit köszönnyel.

■ Vigjáték 3 felvonásban.

Lakások.

Azonnal kiadó irodának, vagy garçon lakásnak Kossuth-utca 9. szám, udvaron I. emeleten, kényelmes lépcsővel, 2 világos nagy szoba, előszoba, closet.

Azonnal kiadó Kossuth-u. 26. számú udvaron, földszint 4 szoba és kellekei, fásított udvar és jó vizű kút.

Május 1-től kiadó Kossuth-utca 9. szám az udvaron, I-ső emeleten, egy modern lakás 3 szoba, minden kényelmi berendezéssel.

Értekezhetni:

Kardos László üzletében és a házmestereknél.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódei
Debreczen, Kistemplombazár.

Nagy választék

farsangi czikkekből

Francia victória selyem, himzett gázok, ajour selyem batist, tricotin, mervellieux, louisenne selymek minden színben.

Saját termeléstü

homoki ó fajborok

leszállított árai:

1 liter Kövidinka	52 fillér.
1 „ Mustos fehér	60 „
1 „ Ezerjó	70 „
1 „ Rizling	70 „

CSANAK JÓZSEFNÉL
DEBRECZENBEN.

MEGHIVÁS.

A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet” Debreczenben, VII-ik évi rendes közgyűlését

1904. évi február hó 21-én délelőtt 10 órakor, Hajdúvármegye székházában tartja meg, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő 3 tag választása.
2. Igazgatósági jelentés a mult üzletév eredményéről.
3. Az 1903 évi mérleg és zárszámadások előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése, az igazgatóság, felügyelő-bizottság, és felszámoló-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal.
5. Kilépő 5 igazgatósági tag helyének betöltése.
6. 3 felügyelő bizottsági tag választása.
7. Öt felszámoló bizottsági tag választása.
8. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnál írásban beadandók.

Debreczen. 1904 január 28.

Rásó Gyula,
kir. tanácsos, elnök.

Dr. Freund Jenő,
jogtanácsos, jegyző.

Kivonat az alapszabályokból:

Kivonat az alapszabályokból: 23. §. A közgyűlésen egytől öt üzletrészessel bíró tag 1 szavazattal, hattól tíz üzletrészessel bíró tag két szavazattal, tíz üzletrészessel többel bíró taggal minden további tíz üzletrész után ismét egy-egy szavazati joggal bír, ugy azonban, hogy saját betétei után tíz szavazatnál többet egy tag sem érvényesíthet. — A szavazati lap felmutatása szükséges.

Szavazati jogát mindenki személyesen vagy írásbeli meghatalmazással ellátott tag által gyakorolhatja, azonban a saját szavazatán kívül 10 szavazatnál többet meghatalmazás alapján senki sem gyakorolhat.

A meghatalmazás a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek nyújtandó be.

Nó csak férje, vagy oly férfi meghatalmazottja által, ki a szövetkezetnek tagja, továbbá jogi személy a képviseletére jogosult közeg által gyakorolhatja szavazati jogát.

Szavazati, valamint cselekvő és szenvedő választási jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik 1904. évi február hó 20-án d. u. 5 óráig igazolványukat a szövetkezet helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják.

A közgyűlés helyén, vagy idejében igazolvány nélkül szavazólapok nem adatnak ki.

Szépség, szépítés a jó izlés követelménye!

Művésznők, artistánők, irigylet szépsége, megszerezhető, a Debreczenben is általánosan közkedvelté vált „Matild” szépítő szerek által. Matild krém, Matild arczkenőcs, a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arczszőrt, porzsenést biztosan eltávolít, kis tégl 1 korona, nagy tégl 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimítására 1 tégl 4 korona.

Matild arczszépítő szappan, szóda nélkül a kenőcsökhöz construálva.

Matild poudér, ásványi anyagoktól ment. ártalmatlan 3 színben, dobozza 1 és 2 korona. Tessék megpróbálni, ha nem használ, hiánytalanul visszaadom az árát.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild” műlaboratorique „Matilde” mintájára alapított 1895-ben, Budapest, Nefelejts-u. 23. sz.)

Budapesten: Törökéál, Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerértárában.

